

Turakina	174
Hikurangi (Wairarapa)	156
Te Waipounamu (i Otautahi)	208
Otaki	122

£3400

TEWHEA PANGO.

MO te take e tautohetia nei nga Pango, kimihia mai, uiuia, atu kaihea a Akapita H. Ngawene to matou hoa tau-tohe mo te Pango tika, te tangata nana i hari mai a te Wiremu Karuwaha ki te riu o Rotorua, e kiia nei e ahau na Ngahuruhuru Pango. Kei te pepa o Maehe te kaupapa tuatahi o aku korero me taku whakamarama i te take i haere ai tenei Pango ki Ngapuhi, i riro mai ai a Parewahaika te tupuna o Akapita Hamuera Ngawene, me etahi atu. Kei te pepa o Aperira nga patai a Akapita me ana pepeha i te nui o tana tupuna, me te maha o nga ingoa i tana tupuna. Katahi ano ka rangona nuitia tenei tohunga. I rongo au ki aku tupuna ko Puao te tohunga, ko Tako he tohunga, ko Unuahu he tohunga nana i tu a Matariki i te taua a Ngapuhi ki Mokoia, he aha te aha, hora ana te marino i a Ngapuhi. Aku koroua, aku papa, kei riri ki a au. I hea koutou i mua?

Kei te pepa o Mei aku utu i nga patai i ahu mai ki a au. I kite iho hoki ahau i nga utu a te Rire Whititera o nga patai ki a ia. Kore tonu atu i hamumu te waha o Akapita. Otira kei te tatari tonu pea kia utua ana patai e Pirika te Miroi. Kua ngaro ano hoki tenei waha korero.

Heoi ano. Kua mutu aku korero mo te take nei. Tena koutou i o tatou marae maha.

—*Na Tutanekai Pokaihau.*

TEWHEA PANGO?

Ki te Eritā.

TENEI kua kite iho i a koutou taunu e mau nei i *Te Toa Takitini*, e korero nei a Tutanekai na Ngahuruhuru Pango i mau mai a Te Wiremu Taiwhanga ki te Koutu ki Mokoia. E korero nei a te Rire i te korero a te Tupara, i te korero a Taekata na Ngahuruhuru Pango i hari mai ki te Koutu a Te Hapimana. He aha ra i tangirua ai nga korero a enei ruanuku. E kii ana nga tupuna, he totara wahi rua, he aitua. Ka turua nga kupu he mate tona mutunga. Mo te korero a te Rire ko Te Au raua ko te Eketu kai te hapai i te Hahi o to raua koroua: ae ko te Reeke Hauihi te whare karakia o te Rire raua ko Te Eketu.

—*Na H. Te Wheoro Poni.*

Kua tae mai te reta a Akapita H. Pango mo tenei take. Tekau ma-whitu nga wharangi. Kaore he ruma i tenei marama.